

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi/ Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko projektodawcy
1.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 3 ust. 4)	<p style="text-align: center;">KOMENTOWANA REGULACJA:</p> <p><i>W przypadku, gdy wsparcie udzielane przez asystenta prawnego dotyczy spraw wymagających dostępu do informacji objętych tajemnicą zawodową, a w umowie nie zastrzeżono inaczej, umowa asysty prawnej zawiera upoważnienie asystenta prawnego do dostępu do informacji objętych tą tajemnicą wraz z określeniem zakresu dostępu asystenta do tych informacji.</i></p> <p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>Przepis ten jest niespójny z aktualnymi regulacjami dotyczącymi tajemnicy zawodowej.</p> <p>Należy zauważyć, że tajemnica zawodowa została ustanowiona nie w interesie jej dysponenta, a w interesie osób, które tę tajemnicę mu powierzyły (por. m. in. post. SN z 29.10.2014 r., SDI 28/14, Legalis), a zatem rozszerzanie dostępu do niej na podstawie umowy z osobami trzecimi jest nieuzasadnione. Na przykładzie tajemnicy notarialnej należy także wskazać, że obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po odwołaniu notariusza, wobec czego istnieje ryzyko nieuprawnionego dostępu do tajemnicy notarialnej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zgodnie z art. 3 ust. 1 asystent prawny udziela osobie potrzebującej wsparcia faktycznego w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych przy prowadzeniu jej własnych spraw określonych w treści umowy. Oznacza to, że tajemnica zawodowa dotyczy wyłącznie własnych spraw osoby wspieranej. Nigdy nie będzie dotyczyła spraw zawodowych osoby wspieranej. Z istoty asysty prawnej wynika, że asystent prawny nigdy nie będzie mógł być ustanowiony do spraw zawodowych osoby wspieranej.</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>w sytuacji, gdy osoba wykonująca uprzednio zawód notariusza zostanie osobą wspieraną.</p> <p>Przepis ten należy zaopiniować negatywnie.</p>	
2.	<p>Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami ,</p> <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną,</p> <p>Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia</p>	Art. 13	<p>Mając na względzie brzmienie art. 13 projektowanej ustawy zauważyć należy, że możliwość ustanowienia kuratora na lat 5, a w szczególności możliwość ustanowienia go pod pewnymi warunkami na okres 10 lat, nie odpowiada standardom Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami. Nie stanowi to bieżącego nadzorowania i weryfikowania sytuacji osoby z niepełnosprawnością i sprawdzania, czy rzeczywiście tego rodzaju wsparcie jest potrzebne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>DPCiG podzielił uwagi dotyczące zasadności ustanowienia kuratora reprezentującego na okres przekraczający 5 lat , w przypadkach ustalenia przez sąd, że przesłanki ustanowienia kuratora reprezentującego nie mogą ulec zmianie. Uwagi w tym zakresie zgłaszał Zastępca Przewodniczącego KKPC oraz Inicjatywa “Nasz Rzecznik”, Fundacja Po Mojemu w Krakowie, Sąd Okręgowy w Szczecinie. Z uwagi Zastępcy Przewodniczącego KKPC wynikało, że: <i>Nie do końca jest jasne dlaczego kuratora wspierającego można ustanowić jedynie na czas oznaczony nie dłuższy niż 5 lat. Ustanowienie tego rodzaju kurateli nie wiąże się z ograniczeniem zdolności do czynności prawnych ani z umocowaniem kuratora do reprezentowania kuranda. Konieczność takiego ograniczenia nie wynika wprost z art. 12 KPN. Z tego powodu rodzi się pytanie, dlaczego ten kurator może być ustanowiony tylko na czas oznaczony i ma podlegać maksymalnie co 5 lat sprawdzeniu, czy</i></p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				<p><i>nadal jest on potrzebny, skoro zgodnie z art. 17 ust. 1 sąd uchyla kuratelę w każdym czasie, gdy odpadnie przyczyna jej ustanowienia. Kurandzi, dla których kuratela wspierająca będzie ustanawiana w założeniu będą w stanie samodzielnie złożyć wniosek o uchylenie kurateli. Proponowany art. 14 może zniechęcać do podejmowania się roli kuratorów wspierających, ponieważ sprawowanie takiej funkcji będzie wiązało się z obowiązkowym zaangażowaniem w procedurę sądową co najmniej raz na 5 lat.</i></p> <p><i>Jak podkreślali uczestnicy dyskusji w ramach posiedzenia Katedr, dla osób nieuleczalnie chorych albo mających choroby wrodzone to postępowanie sprawdzające, czy kurator wspierający jest nadal potrzebny może stanowić uporczywą procedurę powtarzającą się, mimo że jej wynik będzie niezmienny za każdym razem (problem też dostrzeżono także w trakcie prac w KKPC). Czy w takich sytuacjach prawo powinno zmuszać do udziału w procedurze co pięć lat, w której osobie z niepełnosprawnością powagą Państwa przypomina się, że jej stan jest niezmiennie niezmienny? Rozumiem, że okresowego sprawdzenia sytuacji osoby z niepełnosprawnością</i></p>
--	--	--	--	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				wymaga się w konwencji w przypadku jakiegokolwiek przypadku zastępstwa pośredniego, ale czy w zakresie kurateli wspierającej nie idziemy z tym rozwiązaniem zbyt daleko, ze szkodą lub udręką dla takiej osoby.
3.	<p>Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami ,</p> <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną,</p> <p>Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia</p>	Art. 19	<p>Na wstępie należy wskazać, że poniższa uwaga jest kluczowa z punktu widzenia zgodności projektowanej ustawy z Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami (KPON).</p> <p>W ramach projektowanego art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy w związku z ust. 2 istotnie zmieniono poprzednie brzmienie projektu ustawy, wykluczając sytuacje, w których osoba z niepełnosprawnością, reprezentowana przez kuratora reprezentującego, dokonuje czynności samodzielnie w zakresie, w jakim sąd określił reprezentację kuratora reprezentującego na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 1.</p> <p>Oznacza to, że nie mamy domniemania, że osoba, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, ma zdolność do czynności prawnych. W konsekwencji nie wpisuje się to w podstawowe założenia projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji, które z kolei służyć mają realizacji standardów Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami dotyczących korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami ze zdolności do czynności</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>DPCIG przesądził o zastępstwie w art. 19 ustawy (wyłączenie reprezentacji równoległej w prawie materialnym) w przypadku ustanowienia kuratora reprezentującego. Celem ochrony praw stron oraz zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania przewidziano także szczególne regulacje odnoszące się do postępowań sądowych/procesowych. Zmiana spójnika „albo „ na lub” miała na celu wprowadzenie elastycznej instytucji, która będzie odpowiadać na potrzeby osób potrzebujących wsparcia. Trudno sobie wyobrazić sytuację w której sąd jednocześnie ustanowi kuratora reprezentującego w imieniu i z zgodą do dokonania tej samej czynności.</p> <p>Projekt przewiduje możliwość ustanowienia dwóch rodzajów kuratorów z uwagi na różnorodność stanów faktycznych , które będą podlegały ocenie.</p> <p>Wprowadzana regulacja wymusza</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>prawnych (art. 12 KPON).</p> <p>Osoba, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego w zakresie czynności, co do których kurator może działać w imieniu tej osoby, powinna mieć również prawo do samodzielnego dokonania tych czynności.</p> <p>Wprowadzenie ust. 2 jest tym bardziej pozbawione sensu, mając na względzie zmianę spójnika w ustępie pierwszym z „albo” na „lub”. W związku z tym sąd może określić jedną czynność zarówno jako taką, w której może działać kurator reprezentujący w imieniu danej osoby, jak i taką, która wymaga jego zgody. Natomiast ust. 2 powoduje, że automatycznie w przypadku całego zakresu upoważnienia do działania przez kuratora wyłączona jest możliwość samodzielnej reprezentacji.</p> <p>Art. 19 wymaga również uzupełnienia o regulacje dotyczące kompetencji kuratora oraz uprawnień osoby wspieranej w zakresie zdolności procesowej. W naszej ocenie błędem jest przyjęcie w projekcie rozwiązanie, w ramach którego ustanowienie kuratora pociąga za sobą ingerencję w zdolność procesową osoby. Sąd powinien mieć możliwość określenia w orzeczeniu indywidualnego zakresu ingerencji w zdolność procesową osoby. W ślad za tą zmianą należy dokonać odpowiednich modyfikacji w przepisach zmieniających ustawy regulujące konkretne postępowania. Automatyczne</p>	<p>okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia, czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator.</p> <p>W wyniku analizy zgłoszonych uwag zrównano w projekcie skutki czynności dla osób, które mają kuratora reprezentującego za zgodą i kuratora reprezentującego działającego w imieniu. Projekt w obecnym kształcie odchodzi od tzw. „reprezentacji równoległej” na rzecz zastępczego podejmowania decyzji. Podkreślić jednak należy, że czynność prawna dokonana przez osobę wspieraną pomimo ustanowienia dla niej kuratora reprezentującego nie jest bezwzględnie nieważna a bezskutecznie zawieszona do czasu jej potwierdzenia przez kuratora (proj. art. 19 ust. 2). Powyższe powoduje, że ustanowienie kuratora reprezentującego nie jest tożsame z aktualnym ubezwłasnowolnieniem. Projekt przewiduje także możliwość ustanowienia kuratora wspierającego dla osoby potrzebującej wsparcia w</p>
--	--	--	---	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pozbawienie zdolności procesowej jest dyskryminacją i jest niezgodne z Komentarzem ogólnym nr 1 do KPON.	przewodzeniu jej spraw. W przypadku tego rodzaju wsparcia, osoba wspierana zawsze będzie mogła samodzielnie dokonywać czynności prawnych.
4.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 20 (zdanie pierwsze)	<p style="text-align: center;">KOMENTOWANA REGULACJA:</p> <p><i>Kurator reprezentujący, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2 uzyskuje zezwolenie sądu w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku osoby wspieranej.</i></p> <p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>W art. 19 projektodawca wskazuje, iż sąd, przy powołaniu kuratora reprezentującego, określa zakres i rodzaj spraw, przy przewadzeniu których czynności mogą być dokonywane zarówno przez kuratora jak i osobę wspieraną, pilnując, aby sprawy pozostawione do osobistego przewadzenia przez osobę wspieraną nie zostały nadmiernie ograniczone (art. 14 projektu Ustawy). W artykule 15 projektu Ustawy wskazane są wytyczne dla kuratora co do sposobu przewadzenia spraw osoby wspieranej. Jednocześnie w art. 20 zastrzeżono, że wszystkie ważniejsze sprawy mogą być dokonywane jedynie za zezwoleniem sądu, co powoduje, że wskazany w kolejnym zdaniu tego przepisu katalog spraw wymagających zezwolenia sądu jest katalogiem otwartym. Koncepcja ta kłóci się z przyjętą w ustawie ogólną ideą preferowania autonomii woli osoby wspieranej i podejmowania przez nią decyzji przy wsparciu kuratora. Należy</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Pojęcie „ważniejszych spraw” jest pojęciem kodeksowym, użytym w szczególności w art. 95 k.r.o., 156 k.r.o. i 158 k.r.o. Pojęcie to nie budzi wątpliwości interpretacyjnych i nie jest nowym terminem.</p> <p>Projektodawca celowo posłużył się w treści art. 20 i art. 109 (12) katalogiem otwartym. Po pierwsze trudno przewidzieć wszystkie sytuacje, kiedy zgoda sądu będzie niezbędna do prawidłowego wykonywania zadań kuratora reprezentującego. Po drugie zastosowanie otwartego katalogu czynności dokonywanych w imieniu osoby wspieranej przez kuratora, na jakie wymagana jest zgoda sądu, urealnia zindywidualizowanie wsparcia udzielanego przez kuratora. W odniesieniu bowiem do różnych osób wspieranych, w zależności od ich sytuacji majątkowej, rodzinnej i indywidualnych potrzeb, określona czynności może być</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>zauważyć, że samo pojęcie „ważniejszych spraw” w praktyce będzie budzić wątpliwości jako pojęcie nieostre i wymagające wykładni na drodze orzecznictwa, ponadto biorąc pod uwagę założenia tej ustawy, zgoda sądu na dokonanie czynności przez kuratora powinna być wyjątkiem od ogólnej zasady, zaś przypadki wymagające takiej zgody powinny zostać sformułowane w katalogu zamkniętym. Za powyższym argumentem przemawia również to, że brak zezwolenia sądu na dokonanie czynności powoduje nieważność czynności (art. 19 projektowanego k.c.).</p>	<p>uznana za sprawę ważną w rozumieniu projektowanego przepisu, lub nie. Przepis jest wzorowany na aktualnie obowiązującym art. 156 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Aktualnie przyjmuje się, że dokonanie czynności prawnej przez opiekuna z naruszeniem art. 156 k.r.o. powoduje bezwzględną nieważność czynności prawnej na podstawie art. 58 § 1 k.c. Na gruncie projektowanej regulacji ustawodawca zdecydował się przesądzić o nieważności takiej czynności nadając nowe brzmienie art. 19 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny.</p>
5.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 20 pkt 2)	<p style="text-align: center;">KOMENTOWANA REGULACJA:</p> <p><i>2) zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest <u>budynek</u> lub lokal;</i></p> <p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>Przedmiotem ograniczonego prawa rzeczowego może być zabudowana nieruchomość, a nie budynek, który jest w takim przypadku jedynie częścią składową rzeczy. Proponujemy w miejsce słowa „budynek” wpisać „zabudowana nieruchomość”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Przepis na wzór art. 37 par. 1 pkt.2 k.r.i.o. „Czynność prawna prowadząca do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest budynek lub lokal. Zgodnie z treścią art. 37 § 1 pkt 2 KRO zgoda drugiego małżonka jest potrzebna do dokonania czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest budynek lub lokal. Pomimo że zakres art. 37 § 1 pkt 2 KRO jest dyskusyjny (a zwłaszcza jego stosunek do art. 37 § 1 pkt 1 KRO) należy przyjmować, iż zbycie, obciążenie bądź nabycie prawa</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				rzeczowego do nieruchomości budynkowej bądź lokalowej, o którym w nim mowa, dotyczy zarówno własności tychże, jak i ograniczonych praw rzeczowych, które mogą być ustanawiane na nieruchomości budynkowej bądź lokalowej, a zwłaszcza użytkowania, czy służebności” (zob. m.in. K. Gołębiowski, Zarząd, s. 416). M. Załucki (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz do art. 37 § 1 pkt. 2 k.r.o., Warszawa 2023.
6.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 25 pkt 14) (art. 1019 ¹² KC)	<p>KOMENTOWANA REGULACJA: <i>§ 1. Pełnomocnik rejestrowany uzyskuje zezwolenie sądu w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku mocodawcy (...)</i></p> <p>TREŚĆ UWAGI: Treść uwagi jak w pkt 2 powyżej, dot. art.20 zdanie pierwsze</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Por. odpowiedź na uwagę do art. 20 projektu.</p>
7.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 25 pkt 14) (art. 1019 ¹⁴ KC)	<p>KOMENTOWANA REGULACJA: <i>Z chwilą powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego wygasają pełnomocnictwa udzielone przez mocodawcę, obejmujące umocowanie do czynności wchodzących w zakres pełnomocnictwa rejestrowanego za wyjątkiem pełnomocnictw w postępowaniach przed sądami, innymi organami władzy publicznej oraz sądami polubownymi, a także pełnomocnictw, w stosunku do których mocodawca zrzekł się odwołania lub niewygasających na wypadek śmierci mocodawcy oraz prokury.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Pełnomocnictwo rejestrowane będzie szczególnym rodzajem pełnomocnictwa - udzielanym na wypadek gdyby w przyszłości ze względu na stan zdrowia mocodawca nie był w stanie samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Pełnomocnictwo rejestrowane będzie obejmowało ustawowy zakres umocowania do wszystkich czynności związanych z osobą i majątkiem</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>Powyższy przepis będzie najbardziej problematyczny z punktu widzenia praktyki obrotu cywilnoprawnego. W praktyce wiele umów zawiera zapisy dotyczące pełnomocnictw, warunkujących niejednokrotnie sprawność wykonania zobowiązania. Powstanie reguły automatycznego wygaśnięcia pełnomocnictw jest sprzeczne z ogólną ideą braku utraty zdolności do czynności prawnych mocodawcy w przypadku zastosowania wobec niego instrumentu wspieranego podejmowania decyzji.</p> <p>Zwrócić należy uwagę na to, że mocodawcy może zależeć na utrzymaniu pełnomocnictwa, ponadto, po uchyleniu stosowania wobec mocodawcy instrumentu wspierania decyzji (co przecież w praktyce jest możliwe), pełnomocnictwa cywilne nie odżywają i trzeba je ustanawiać na nowo (szerzej Bieranowski A., <i>Pełnomocnictwo rejestrowane według założeń projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji – w poszukiwaniu przestrzeni dla autonomii woli i subsydiarności w świetle bezpieczeństwa obrotu</i>, Rejent nr 2, 2025, s. 49-50).</p> <p>Proponujemy by przepis ten w całości uchylić.</p>	<p>mocodawcy, w tym do wyrażania w imieniu mocodawcy zgody albo odmowy zgody na udzielanie świadczeń zdrowotnych, a także do reprezentowania mocodawcy we wszystkich postępowaniach przed sądami, innymi organami władzy publicznej oraz sądami polubownymi.</p> <p>W związku z powyższym przewiduje się w projektowanym art. 109¹⁴ Kodeksu cywilnego, że z chwilą powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego wygasają pełnomocnictwa udzielone przez mocodawcę, obejmujące umocowanie do czynności wchodzących w zakres pełnomocnictwa rejestrowanego – za wyjątkiem pełnomocnictw w postępowaniach przed sądami, innymi organami władzy publicznej oraz sądami polubownymi, a także pełnomocnictw, w stosunku do których mocodawca zrzekł się odwołania lub niewygasających na wypadek śmierci mocodawcy oraz prokury.</p> <p>Projektowana regulacja zakłada, że co do zasady osoba wspierana ma być reprezentowana przez pełnomocnika rejestrowanego, natomiast wyjątkowo nie wygasną tzw. pełnomocnictwa procesowe oraz pełnomocnictwa, w stosunku do których mocodawca zrzekł się odwołania</p>
--	--	--	---	---

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				<p>lub niewygasające na wypadek śmierci mocodawcy oraz prokura.</p> <p>Instytucja pełnomocnictwa rejestrowanego ma charakter dobrowolny. Nie należy tracić z pola widzenia, że pełnomocnik rejestrowany będzie instrumentem modelu wspieranego podejmowania decyzji. Jest to dobrowolny instrument, który może ustanowić każda osoba pełnoletnia, dla której nie ustanowiono kuratora reprezentującego. Celem ochrony interesów mocodawcy projekt przewiduje m.in., że pełnomocnik rejestrowany będzie podlegał nadzorowi sądu.</p>
8.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 25 pkt 14) (art. 1019 ¹⁶ pkt 6) KC)	<p style="text-align: center;">KOMENTOWANA REGULACJA:</p> <p><i>§1. Umocowanie pełnomocnika rejestrowanego nie powstaje w przypadku: (...)</i></p> <p><i>6) powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego dla tego pełnomocnika.</i></p> <p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>Powyższe zdanie jest konstrukcyjnie nieczytelne. Może bardziej przejrzyste, zgodne z regułami gramatyki języka polskiego, byłoby nadanie temu przepisowi treści: „jeśli został w stosunku do niego umocowany pełnomocnik rejestrowany,”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektodawca w projekcie posługuje się co do zasady sformułowaniem „powstanie umocowania”. Celem zapewnienia spójności projektowanej regulacji uzasadnione jest pozostawienie ww. sformułowania.</p>
9.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami Polskie Stowarzyszenie	Art. 27	Odnosząc się do zmian w kodeksie postępowania cywilnego zauważyć należy, że art. 605 z indeksem górnym 7 nie powinien odnosić się do osoby z zaburzeniami psychicznymi, ponieważ nie	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektowana regulacja posługuje się sformułowaniem zaburzeń psychicznych</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia		ma takiej potrzeby. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną będą badane i oceniane np. tylko przez psychiatrę lub neurologa, a tymczasem nieodzowna jest w tym przypadku ocena psychologa.	w art. 605 (7) § 1 kpc. Jest to definicja przeniesiona z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (wyjaśnienie w uzasadnieniu do art. 605(7) kpc). Brak podstawy do kwestionowania tej definicji.
10.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia	Art. 28 i kolejne	<p>W przepisach zmieniających określono szereg zawodów, funkcji i stanowisk, co do których przewidziano, że ustanowienie dla danej osoby kuratora reprezentującego lub umocowanie pełnomocnika rejestrowanego powoduje niemożność uzyskania prawa do wykonywania takiego zawodu, zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji. Zamiast automatycznego pozbawienia prawa osób, dla których został ustanowiony kurator reprezentujący lub umocowany pełnomocnik rejestrowany, należy dodać przepis, zgodnie z którym sąd w postanowieniu o ustanowieniu kuratora reprezentującego może postanowić o pozbawieniu lub ograniczeniu prawa do wykonywania określonych enumeratywnie, wymienionych w tym przepisie zawodów, funkcji lub stanowisk (wraz z odpowiednimi odwołaniami w poszczególnych ustawach). Dotyczy to m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● felczer albo starszy felczer, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 2022 r. poz. 1529), 	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga nie jest możliwa do uwzględnienia. W przypadku orzekania przez sąd w postanowieniu o ustanowieniu kuratora reprezentującego nie jest możliwe każdorazowe enumeratywne wyliczenie, jakich zawodów, funkcji lub stanowisk nie może wykonywać osoba wspierana. Powyższe rozwiązanie nie jest racjonalne z punktu widzenia sprawności postępowania sądowego. W przypadku uwzględnienia tej uwagi sprawy o ustanowienie kuratora reprezentującego trwałyby bardzo długo. W sytuacji umocowania pełnomocnika rejestrowanego proponowana regulacja w ogóle nie mogłaby znaleźć zastosowania bowiem o jego umocowaniu/ ustanowieniu nie orzeka sąd.</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel, o którym mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 i 1871), • państwowy inspektor sanitarny, o którym mowa w art. 13 w ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416), • wykonywanie uprawnień geodezyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824), • prawo do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, o którym mowa w ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 154). <p>Brak wyłączenia przez sąd konkretnych zawodów/aktywności będzie oznaczać możliwość podejmowania aktywności w tej dziedzinie. Jednocześnie w zmienianych ustawach dotyczących wykonywania poszczególnych zawodów powinno być odniesienie do tego przepisu.</p> <p>Jedynie w przypadku najwyższych stanowisk</p>	
--	--	--	---	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			państwowych, wysokich stanowisk urzędniczych oraz zawodów zaufania publicznego dopuszczalne jest wprowadzenie reguły, że ustanowienie kuratora reprezentującego lub pełnomocnika wspierającego co do zasady pozbawia możliwości powołania na daną funkcję/stanowisko lub będzie łączyć się z jego utratą.	
11.	<p>Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami</p> <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną,</p> <p>Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia</p>	Art. 41	<p>Proponujemy nadanie art. 86 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1001) następującej treści:</p> <p>„Art. 86. Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnej, jeżeli poweźmie uzasadnioną wątpliwość, że strona czynności notarialnej z jakichkolwiek powodów znajduje się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Aktualna treść art. 86 jest następująca: <i>Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnej, jeżeli poweźmie wątpliwość, czy strona czynności notarialnej ma zdolność do czynności prawnych.</i></p> <p>Wobec powyższego również w aktualnym brzmieniu notariusz musi ocenić, czy ma wątpliwości czy strona czynności notarialnej ma zdolność do czynności prawnych. W proponowanej regulacji notariusz będzie oceniał czy strona czynności notarialnej z jakichkolwiek powodów znajduje się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Brak jest zatem podstaw do zmiany projektowanej regulacji i wprowadzenia przesłanki „uzasadnionej wątpliwości” notariusza o zaistnieniu tych okoliczności. Powyższa regulacja pełni funkcję zabezpieczenia interesów stron oraz</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				obrotu gospodarczego.
12.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 41 pkt 7)	<p style="text-align: center;">KOMENTOWANA REGULACJA:</p> <p><i>Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnej, jeżeli poweźmie wątpliwość, że strona czynności notarialnej z jakichkolwiek powodów znajduje się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.</i></p> <p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>Proponowana zmiana zasługuje na aprobatę, choć sam przepis wymaga szerszych zmian. Dotychczasowe brzmienie przepisu zgodnie z którym notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnej, jeżeli poweźmie wątpliwość czy strona czynności notarialnej ma zdolność do czynności prawnych, w swym literalnym brzmieniu prowadziło do wniosków trudnych do zaakceptowania, tj do konstatacji, że notariusz powinien oceniać zdolność strony do dokonania czynności notarialnej w świetle regulacji art. 10-16 KC.</p> <p>Tymczasem wykładnia funkcjonalna, potwierdzona także w orzecznictwie (por. m.in. post. SN z 14.06.2012 r., I CSK 564/11) wskazywała na powiązanie oceny tej zdolności z występowaniem wady oświadczenia woli określonej w art. 82 k.c. (szerzej Blajer P., <i>Zdolność do czynności prawnych w świetle art. 86 Prawa o notariacie</i>, Dyskurs Prawniczy i</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Notariusz będzie oceniał możliwość dokonania czynności notarialnej przez pryzmat znowelizowanego art. 86 ustawy - Prawo o notariacie. Nie jest możliwa rezygnacja z tej regulacji z uwagi na fakt, że pełni ona funkcję zabezpieczenia interesów stron oraz obrotu gospodarczego.</p> <p>Zob. odpowiedź na uwagę SNRP do art. 41 pkt 8) (art. 95zo §1 i §2 PoN).</p> <p>Aktualna treść art. 86 jest następująca: <i>Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnej, jeżeli poweźmie wątpliwość, czy strona czynności notarialnej ma zdolność do czynności prawnych.</i></p> <p>Wobec powyższego również w aktualnym brzmieniu notariusz będzie musiał ocenić, czy strona czynności notarialnej z jakichkolwiek powodów znajduje się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Brak jest zatem podstaw do zmiany projektowanej regulacji i wprowadzenia</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>Administracyjny 2/2023, s. 7 i n.). Zwrócić należy uwagę na to, że zmiana tego przepisu nie zamknie wszystkich wątpliwości związanych z jego stosowaniem, które będą miały wpływ również na stosowanie opiniowanej ustawy w praktyce notarialnej. W szczególności okoliczność „powzięcia wątpliwości”, przez notariusza budzi najwięcej kontrowersji, gdyż jego sformułowanie powoduje, iż sama myśl o wątpliwości powstała w głowie notariusza implikuje niemożność dokonania czynności, nawet jeśli tę wątpliwość można rozwiązać za pomocą określonych dowodów. Przykładowo, w prawie niemieckim (§ 11 niemieckiej ustawy notarialnej z 28 sierpnia 1969 roku – Beurkundungsgesetz) wyłącznie pewność notariusza co do braku zdolności do czynności prawnych strony czynności powinna skutkować odmową jej dokonania. Same zaś „wątpliwości” notariusza w tym zakresie nie stanowią wystarczającej przesłanki do odmowy dokonania czynności, jednak powinny znaleźć odzwierciedlenie w treści aktu notarialnego poprzez uczynienie odpowiedniej wzmianki. Podobnie było to uregulowane w polskim przedwojennym Prawie o notariacie (rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 27 października 1933 r. – Prawo o notariacie), gdzie notariuszowi nie wolno było dokonać czynności, jeśli „przekonał się”, że strona nie ma zdolności do działań prawnych lub czynności prawnych. Warto być może pochylić się nad</p>	<p>przesłanki „przekonania” notariusza o zaistnieniu tych okoliczności.</p>
--	--	--	---	---

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>zmianą w tym zakresie – w szczególności w kontekście przyświecającej opiniowanej ustawie idei, zgodnie z którą stosowanie środków wspieranego podejmowania decyzji ma mieć charakter zindywidualizowany i elastyczny.</p> <p>Alternatywą dla tej koncepcji jest zastanowienie się, czy bardziej praktycznym rozwiązaniem nie byłoby uchYLENIE art. 86 prawa o notariacie w całości. Warto bowiem podkreślić, że normę prawną o podobnej treści do tej wywodzonej z niego obecnie przez orzecznictwo sądowe można wyinterpretować z innych przepisów pr.not. Należy do nich w szczególności art. 94 tej ustawy, zgodnie z którym przy odczytaniu aktu notariusz powinien się przekonać, że osoby biorące udział w czynności dokładnie rozumieją treść oraz znaczenie aktu, a akt jest zgodny z ich wolą, oraz art. 81 pr.not. generalnie zakazujący notariuszowi dokonania czynności notarialnej sprzecznej z prawem, a co za tym idzie także tej dotkniętej wadą oświadczenia woli.</p>	
13.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 41 pkt 8) (art. 95zn §1 PoN)	<p style="text-align: center;">KOMENTOWANA REGULACJA:</p> <p><i>Notariusz sporządza pełnomocnictwo rejestrowane przy udziale osoby, której jest ono udzielane.</i></p> <p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>Nie do końca jest jasna rola pełnomocnika przy dokonywaniu tej czynności i w ogóle <i>ratio legis</i> tego wymogu. Zapis ten miałby sens, gdyby osoba ta wyrażała zgodę na przyjęcie roli</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektowana regulacja wprowadza nową instytucję. Z uwagi na okoliczność, że pełnomocnictwo rejestrowane jest elementem systemu wspieranego podejmowania decyzji, uzasadnione wydaje się sporządzenie go przy udziale osoby, której udzielane jest pełnomocnictwo. Jednocześnie</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pełnomocnika. Wydaje się, że pożądanym byłoby również, aby notariusz pouczał strony o wymogach związanych z powstaniem umocowania, gdyż jest to dość skomplikowane i doniosłe prawnie. Niezwykle istotnym jest, żeby zarówno mocodawca, jak i pełnomocnik zdawali sobie sprawę ze skutków prawnych dokonanej czynności już na etapie udzielenia pełnomocnictwa.	projektowana regulacja nie zmienia istoty instytucji pełnomocnictwa ukształtowanej jako jednostronna czynność prawna. Jednocześnie zgodnie art. 80 § 3 ustawy – Prawo o notariacie notariusz jest obowiązany udzielać stronom niezbędnych wyjaśnień dotyczących dokonywanej czynności notarialnej. Stosownie do treści projektowanego art. 95zo par. 1 ustawy – Prawo o notariacie na wniosek ustanowionego pełnomocnika rejestrowanego i przy jego udziale notariusz sporządza protokół poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego. Projekt przewiduje także art. 95zo § 6 ustawy – Prawo o notariacie - zgodnie z którym - notariusz przesyła do sądu, o którym mowa w art. 543 ¹ Kodeksu postępowania cywilnego, wypis protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego oraz poucza pełnomocnika rejestrowanego o treści art. 543 ² Kodeksu postępowania cywilnego.
14.	STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RP	art. 41 pkt 8) (art. 95zo §1 i §2 PoN)	<p style="text-align: center;">KOMENTOWANA REGULACJA:</p> <p><i>§ 1. Na wniosek ustanowionego pełnomocnika rejestrowanego i przy jego udziale notariusz sporządza protokół poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego.</i></p> <p><i>§ 2. Podstawę sporządzenia protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektowana regulacja obejmuje zmianę art. 86 ustawy - Prawo o notariacie. Odwołanie pełnomocnictwa rejestrowanego będzie wymagało formy aktu notarialnego (projektowany art. 109¹⁷ Kodeksu cywilnego). Ponadto projekt</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p><i>stanowią dwa zaświadczenia, o których mowa w art. 42a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 r. poz. 1287 i 1897), wystawione przez dwóch lekarzy nie później niż 3 miesiące przed ich złożeniem.</i></p> <p style="text-align: center;">TREŚĆ UWAGI:</p> <p>Uwaga natury ogólnej. Jeśli przyjmiemy, że pełnomocnictwo rejestrowane jest szczególnym rodzajem pełnomocnictwa udzielanego <i>pro futuro</i>, a zatem w sprawach nieuregulowanych, należy stosować ogólne regulacje k.c. dotyczące pełnomocnictwa, a także biorąc pod uwagę okoliczność, że mocodawca nie traci zdolności do czynności prawnych, teoretycznie możliwe jest odwołanie pełnomocnictwa przez mocodawcę już po powstaniu umocowania. Wydaje się, że taka była intencja projektodawcy, aby przyjęte rozwiązania prawne w sposób jak najpełniejszy odzwierciedlały wolę osoby potrzebującej wsparcia. Tymczasem może dojść do sytuacji, że z żądaniem odwołania pełnomocnictwa wystąpi osoba, która znajduje się w stanie wykluczającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dlatego postulujemy, by w takiej sytuacji procedura odwołania pełnomocnictwa była analogiczna do procedury powstania umocowania, w szczególności w zakresie określonym w art. 95zo § 2 pr.not.</p>	<p>ustawy przewiduje procedurę zwolnienia pełnomocnika rejestrowanego (na wnioszek każdego zainteresowanego oraz z urzędu – projektowany art. 543⁵ Kodeksu postępowania cywilnego).</p> <p>Przewidziany przez ustawodawcę katalog przesłanek wygaśnięcia pełnomocnictwa nie obejmuje przypadku odzyskania przez mocodawcę zdolności do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem. Stan zdrowia i jego tak poważne konsekwencje mogą mieć przemijający charakter i wówczas nie ma przeszkód, aby mocodawca odwołał pełnomocnictwo rejestrowane. Mocodawca, po poświadczeniu pełnomocnictwa, nie zostaje bowiem pozbawiony zdolności do czynności prawnych.</p> <p>Notariusz będzie z kolei oceniał możliwość dokonania czynności notarialnej w ww. zakresie (tj. odwołania pełnomocnictwa) przez pryzmat znowelizowanego art. 86 prawa o notariacie.</p> <p>Przy okazji uwagi przeredagowano art. 95zo par 2, zastępując zwrot „<i>nie później niż 3 miesiące przed ich złożeniem</i>” sformułowaniem: „<i>nie później niż 3 miesiące przed sporządzeniem protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego.</i>”. Doprecyzowanie</p>
--	--	--	---	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				przepisu wykluczy, a co najmniej zredukuje ewentualne wątpliwości interpretacyjne.
15.	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej		<p>Zgodnie z art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku art. 33 projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (UD80), który nowelizuje ustawę Prawo o stowarzyszeniach, wnoszę o:</p> <p>1. Dopracowanie nowelizacji Prawa o stowarzyszeniach, w szczególności</p> <p>a.) umożliwienie uczestnictwa w stowarzyszeniach osób, dla których został ustanowiony kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany</p> <p>b.) zmianę w art. 3 ust. 2 wieku uprawniającego do uczestnictwa w stowarzyszeniach z 16 na 13.</p> <p>2. Konsultację z grupą roboczą ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych.</p> <p>UZASADNIENIE</p> <p>Według projektu, w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261) w art. 3 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„1. Prawo tworzenia stowarzyszeń przysługuje pełnoletnim obywatelom polskim dla których nie został ustanowiony kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany i</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Odnosnie do umożliwienia uczestnictwa w stowarzyszeniach osobom, dla których został ustanowiony kurator reprezentujący albo które mają umocowanego pełnomocnika rejestrowanego, taka możliwość została w projekcie przewidziana, przy czym – na kształt obecnej regulacji – z ograniczeniem w składzie zarządu.</p> <p>Z kolei odnosząc się do postulowanej zmiany art. 3 ust. 2 w zakresie obniżenia wieku umożliwiającego uczestnictwo w stowarzyszeniu, należy wskazać, że ustawa Prawo o stowarzyszeniach w obecnym kształcie stwarza już możliwość przystąpienia małoletnim poniżej szesnastego roku życia do stowarzyszeń za zgodą ich przedstawicieli ustawowych (art. 3 ust. 3). Ewentualna zmiana cenzusu wiekowego leży poza zakresem zainteresowania przedmiotowego projektu i nie byłaby zmianą wynikową.</p> <p>Odnosząc się do sugerowanej konsultacji projektu z grupą roboczą ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych należy wskazać, że projekt został</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>niepozbawionym praw publicznych.</p> <p>2. Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, mogą należeć do stowarzyszeń i korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego, z tym że w składzie zarządu stowarzyszenia większość muszą stanowić osoby pełnoletnie dla których nie został ustanowiony kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany.”</p> <p>Przepis ten powinien być przedmiotem osobnej refleksji. Nie ma uzasadnienia, by osoby, dla których został ustanowiony kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany nie mogły tworzyć stowarzyszeń, a zatem rodzi to pytanie o proporcjonalność ograniczenia. Uczestnictwo w stowarzyszeniach nie rodzi za sobą żadnych niebezpieczeństw ani dla organizacji, ani dla członków, a może być wręcz instrumentem integracji.</p> <p>Należy zauważyć, że zgodnie z proponowaną w art. 40 nowelizacją Kodeksu spółek handlowych, osoby takie będą mogły być współnikami spółek, wyłączone jest tylko zasiadanie w organach.</p> <p>Przy okazji zmiany w art. 3 ust. 2 warto również ujednolicić wiek uprawniający do uczestnictwa w stowarzyszeniach do wieku początkowego ograniczonej zdolności do czynności prawnych, którym jest 13 rok życia. Osoby w wieku 13-16 lat</p>	<p>opublikowany na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji i każdy zainteresowany może na właściwym etapie procesu legislacyjnego zgłaszać swoje uwagi do projektu. Ponadto podkreślenia wymaga, że projekt podlega uzgodnieniom międzyresortowym, w tym z Ministrami do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego, która – jak wskazano w uwadze – powołała ww. grupę roboczą. Należy zatem domniemywać, że grupa ta miała i ma wiedzę o projekcie i świadomość zgłaszania uwag.</p>
--	--	--	---	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>powinny móc uczestniczyć w stowarzyszeniach, zwłaszcza młodzieżowych i edukacyjnych, co będzie zgodne z postulatem wzmacniania form edukacji pozaszkolnej. Osoby w tym wieku mogą dokonywać licznych czynności prawnych.</p> <p>Rozwiązania mogłyby być skonsultowane z Grupą roboczą ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych, powołaną przez Ministra ds. Społeczeństwa Obywatelskiego - Przewodniczącą Komitet ds. Pożytku Publicznego (https://www.gov.pl/web/pozytek/grupa-robocza-ds-uproszczen-prawnych-dla-organizacji-pozarzadowych). W jej zakresie działania mieszczą się m.in. prace nad ustawą Prawo o stowarzyszeniach.</p>	
16.	<p>Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami</p> <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną,</p> <p>Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia</p>	Art. 44	<p>Proponowany pkt 4 art. 4a ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575) przewiduje istotną nieuzasadnioną różnicę w traktowaniu osoby małoletniej powyżej 13 r.ż. W jej przypadku konieczne jest uzyskanie zgody zarówno przedstawiciela ustawowego, jak i tej osoby i nie ma możliwości ingerencji sądu, natomiast w przypadku osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego lub umocowano pełnomocnika wspierającego, w przypadku sprzeczności stanowisk jest możliwość</p>	<p>Wyjaśnienie do uwagi.</p> <p>Zmiany wprowadzone do przedmiotowej ustawy mają charakter zmian wynikowych, związanych z wprowadzeniem do obrotu prawnego w miejsce ubezwłasnowolnienia – nowych instytucji prawnych, jak m.in. kurator reprezentujący czy pełnomocnik rejestrowany. Przepis nie ulega modyfikacji w zakresie procedury dotyczącej małoletnich powyżej 13 roku życia.</p> <p>Na marginesie należy wskazać, że de lege</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>podejmowania decyzji przez sąd – nadto w aktualnym stanie prawnym nawet osoba ubezwłasnowolniona ma możliwość skutecznie sprzeciwić się podjęciu takiej decyzji.</p>	<p>lata, w przypadku małoletniej powyżej 13 roku życia jest możliwa ingerencja sądu opiekuńczego – w przypadku braku zgody na przerwanie ciąży jej przedstawiciela ustawowego. Orzeczenie sądu nie zastępuje natomiast zgody tej małoletniej. Projekt kwestii tych na nowo nie reguluje</p>
17.	<p>Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami</p> <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną,</p> <p>Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia</p>	Art. 45	<p>Proponowany art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917) jest sprzeczny z art. 20 projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji oraz z art. 109 z indeksem 12, wprowadzanym do Kodeksu cywilnego, które przewidują, że oprócz umocowania dla takiego kuratora reprezentującego lub pełnomocnika wspierającego jest potrzebna odrębna, dodatkowa zgoda sądu.</p> <p>Proponowana zmiana art. 38 ust. 4 jest z założenia wadliwa, ponieważ nie powinien zaistnieć przypadek osoby „zdolnej do wyrażenia zgody na przyjęcie do domu pomocy społecznej”, dla której w tym zakresie ustanowiony jest kurator reprezentujący lub umocowany jest pełnomocnik rejestrowany. Nawet w przypadku, gdy jest to w zakresie obowiązków kuratora reprezentującego lub pełnomocnika rejestrowanego, to osoba, której dotyczy wnioski, powinna mieć możliwość zgłoszenia sprzeciwu, chyba że jest dotknięty wadą oświadczenia woli, o której mowa w art. 82 k.c.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - wyjaśnienie do uwagi.</p> <p>W ocenie projektodawcy wskazane w uwadze przepisy nie pozostają we wzajemnej sprzeczności.</p> <p>Niemniej, by uniknąć rozbieżności w interpretacji przepisów, wprowadzono art. 20 ust. 2, zgodnie z którym przepisu ust.1 (konieczność uzyskania zgody na konkretne działania kuratora reprezentującego) nie stosuje się, jeżeli przepis szczególny wymaga uzyskania orzeczenia sądu opiekuńczego. Analogiczny przepis wprowadzono odnośnie do pełnomocnika rejestrowanego (projektowany art. 109¹² par 2 k.c.).</p> <p>Odnośnie do art. 38 ust. 4 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, przepis nie wyklucza zgłoszenia sprzeciwu przez osobę, która ma ustanowionego kuratora reprezentującego albo powstało umocowanie pełnomocnika</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				rejestrowanego tej osoby. W takich wypadkach jednak, gdy stanowiska tej osoby i kuratora (albo pełnomocnika) są sprzeczne, wymagana jest zgoda sądu opiekuńczego.
18.	<p>Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami</p> <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną,</p> <p>Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia</p>	Art. 48	<p>Konstrukcja, proponowana w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 r. poz.1287 i 1897), jest wadliwa, ponieważ nie powinien zaistnieć przypadek osoby „dysponującej dostatecznym rozeznaniem celem zgłoszenia sprzeciwu”, dla której jest ustanowiony kurator reprezentujący lub umocowany pełnomocnik rejestrowany. Nawet w przypadku, gdy jest to w zakresie obowiązków kuratora reprezentującego lub pełnomocnika rejestrowanego, to osoba, której dotyczy wniosek, powinna mieć możliwość zgłoszenia skutecznego sprzeciwu, chyba że jest dotknięty wadą oświadczenia woli, o której mowa w art. 82 k.c.</p> <p>Proponowane w art. 42a ust. 3 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty koszty wydania zaświadczenia nie powinny przekraczać rozsądnej miary. W tym celu powinna zostać sformułowana delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia celem określenia maksymalnego kosztu wydania takiego zaświadczenia.</p>	<p>Wyjaśnienie do uwagi.</p> <p>Projekt przewiduje, że w przypadku osoby, która ma umocowanego pełnomocnika rejestrowanego albo ustanowionego kuratora reprezentującego, zgodę wyraża ten pełnomocnik albo ten kurator – jeżeli wynika to z zakresu jego działania określonego przez sąd. Ideą projektu jest, by osoba, która korzysta z instrumentów wsparcia nie traciła zdolności do czynności prawnych i w sytuacji, gdy ma rozeznanie co do podejmowanych spraw, mogła wyrazić zgodę (lub jej nie wyrazić).</p> <p>Odnosnie do kwestii kosztów wydania zaświadczenia, projektodawca nie zdecydował się na ich ścisłe określenie w przepisach.</p> <p>Kwestia ta była przedmiotem dyskusji podczas prac zespołu problemowego w ramach Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, w</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				<p>pracach którego brali udział przedstawiciele NGOs zgłaszających uwagi. Przeciwnikami określenia maksymalnego kosztu wydania zaświadczenia byli przedstawiciele środowiska lekarskiego (NIL). Zaświadczenia mogą wydać lekarze psychiatrzy lub neurologi. Powszechną wiedzą jest, że są to lekarze trudno dostępnych specjalizacji na rynku komercyjnym, zaś koszt konsultacji prywatnej u takiego specjalisty jest wysoki. Ministerstwo Zdrowia stanowczo wykluczyło możliwość finansowania wydawania takich zaświadczeń ze środków NFZ. Z tego powodu, z jednej strony określenie maksymalnego kosztu wydania zaświadczenia może być uzasadnione, jednakże z drugiej strony rodzi ryzyko, że lekarze nie będą świadczyć usług wydawania takich zaświadczeń z uwagi na ich nieopłacalność. Analogiczny problem występuje w przypadku biegłych sądowych.</p>
19.	<p>Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami</p> <p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością</p>	Art. 52	<p>Proponowane brzmienie art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1782) jest nieprawidłowe. W przypadku osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, niemożność co do zasady bycia dawcą krwi</p>	<p>Uwaga uwzględniona w inny sposób (zob. aktualną treść art. 15 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi).</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Intelektualną, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia		powinna dotyczyć jedynie sytuacji, w której w tym zakresie został ustanowiony kurator reprezentujący, a nie ogólnie ustanowienia kuratora reprezentującego. Odnosi się to również odpowiednio do ust. 2.	
20.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia	Art. 69	Proponowana zmiana art. 68c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2024 r. poz. 1283 i 1572) jest z założenia wadliwa, ponieważ nie powinien zaistnieć przypadek osoby „zdolnej do wyrażenia zgody”, dla której w tym zakresie jest ustanowiony kurator reprezentujący lub umocowany pełnomocnik rejestrowany. Nawet w przypadku, gdy jest to w zakresie obowiązków kuratora reprezentującego lub pełnomocnika rejestrowanego, to osoba, której dotyczy wnioski, powinna mieć możliwość zgłoszenia sprzeciwu, chyba że jest dotknięty wadą oświadczenia woli, o której mowa w art. 82 k.c.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis art. 68 c ustawy o pomocy społecznej nie ma ustępów. Projekt przewiduje zmianę przepisu, która ma charakter wynikowy, to jest w miejsce osoby ubezwłasnowolnionej wpisano osobę, która ma umocowanego pełnomocnika rejestrowanego albo kuratora
21.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną,	Art. 87	Sugerujemy ponowne rozważenie usunięcia w całości art. 13 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 503), ponieważ usunięcie tego przepisu w całości może sprawić, że nie wszystkie sytuacje, które mogą się zdarzyć (m.in. związane z przebywaniem obywateli innych państw na	Uwaga nieuwzględniona W następstwie likwidacji instytucji ubezwłasnowolnienia zasadne stało się uchylene art. 13, który w swej treści odnosił się wyłącznie do materialnoprawnej instytucji ubezwłasnowolnienia. Po wejściu w życie

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia		terytorium RP, co do których w krajach ich pochodzenia orzeczono ubezwłasnowolnienie), znajdują swoją regulację w przepisach prawa.	projektowanej ustawy w odniesieniu do spraw o ustanowienie kuratora, jako środka ochrony osób dorosłych, zastosowanie znajdzie art. 60, odnoszący się do pojęcia środków ochronnych osób pełnoletnich.
22.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia	Art. 124	Propozycja zmiany art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1063) pozbawia wszystkie osoby, dla których ustanowiono kuratora reprezentującego, możliwości złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego, tymczasem jeżeli sąd nie orzeknie, że jest to w gestii kuratora reprezentującego, taka możliwość powinna pozostawać w gestii osoby wspieranej.	Wyjaśnienie do uwagi Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego w imieniu osoby wspieranej składa kurator reprezentujący wyłącznie jeśli wynika to z zakresu jego kompetencji określonych przez sąd.
23.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia	Art. 143	Wątpliwości budzi sposób zredagowania przepisu art. 143 projektowanej ustawy. Powinien się odnosić do osób wspieranych, które przed wejściem w życie ustawy były ubezwłasnowolnione całkowicie, a nie do wszystkich osób wspieranych, rozumianych tak, jak zostało to zdefiniowane w art. 2 pkt 7.	Uwaga uwzględniona Wyprowadzono pojęcie osoby tymczasowo wspieranej tj. osoby w stosunku do której na gruncie wprowadzanych przepisów nie zostało jeszcze wydane postanowienie o ustanowieniu kuratora, zaś tymczasowy kurator reprezentujący pełni w stosunku do niej swoją funkcję na mocy przepisów przejściowych.
24.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z	Art. 144	Podtrzymujemy uwagę zgłoszoną w ramach konsultacji publicznych w dn. 14.01.2025 r., która wówczas odnosiła się do art. 65: „Proponowany art. 65 [obecnie: art. 144] w swoim	Uwaga nieuwzględniona Omawiany przepis ma na celu wyeliminowanie ryzyka potencjalnych sytuacji, w których pomimo zniesienia

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Niepełnosprawnością Intelktualną, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia		kształcie może prowadzić do niezgodności z art. 12 Konwencji, Komentarzem nr 1 do KPON i celem ustawy. Artykuł podważa cel ustawy w postaci indywidualnego określania zakresu wsparcia. Artykuł jest konsekwencją braku szczegółowych przepisów przejściowych i dostosowujących do wielu obowiązujących aktów normatywnych i z tego powodu prowadzić może do wielu nadużyć. Najważniejsze jest to, że nie uwzględnia zupełnie przewidzianej w art. 21 [obecnie art. 19] zakresowości wsparcia realizowanego przez kuratora reprezentującego, a to powinno być podstawą do ewentualnych ograniczeń w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych, o których mowa w art. 65 [obecnie art. 144]”.	instytucji ubezwłasnowolnienia, jakkolwiek akt prawny nadal posługuje się tym pojęciem. Celem projektodawcy jest jednak wyczerpujące uregulowanie wszystkich aktów prawnych posługujących się omawianym pojęciem tak, by ww. przepis nie musiał znaleźć zastosowania w praktyce, ma stanowić jedynie zabezpieczenie. Projektodawca dokonał przeglądu wszystkich regulacji wykraczających poza obszar prawa cywilnego, w których ustawodawca posługuje się pojęciami ubezwłasnowolnienia, pełnej (braku pełnej) zdolności do czynności prawnych w porozumieniu z innymi resortami. Projekt ustawy został uzupełniony o zmiany w przepisach szczególnych, na które wpływa projektowana regulacja.
25.	CAPZ w Łodzi	Art. 96 KRO	Nie jest jasne, czy postanowienie, na podstawie którego dziecko małoletniego rodzica zostało umieszczone w pieczy zastępczej, pozostaje w mocy czy też wygasa w dniu uzyskania przez małoletniego rodzica pełnoletności (a zatem i uzyskania pełnej zdolności do czynności prawnej i władzy rodzicielskiej). Sytuacja wymaga uregulowania (problem jest szczególnie odczuwalny w przypadku małoletnich rodziców umieszczonych wraz z dzieckiem w instytucjonalnej pieczy zastępczej, gdyż oni zwykle podejmują decyzję o powrocie wraz z	Uwaga nieuwzględniona Uwaga nie dotyczy zmian projektu. Projektowana regulacja wprowadzie zmiany ustawę kodeks rodzinny i opiekuńczy, ale są to zmiany wynikowe, bezpośrednio związane z likwidacją instytucji ubezwłasnowolnienia i pojęć obowiązujących w systemie prawa, które dotyczą likwidowanej instytucji. Zmiany art. 96 k.r.io. są jedynie wynikowe.

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>małym dzieckiem do rodziny biologicznej, z której zostali odebrani). W ocenie CAPZ postanowienie, na podstawie którego dziecko małoletniego rodzica zostało umieszczone w pieczy zastępczej, nie powinno wygasać w dniu uzyskania przez rodzica pełnoletności – dotyczy ono bowiem dziecka, a nie jego rodzica. Proponowane rozwiązanie zabezpiecza dobro dziecka.</p> <p>§3 Rodzic małoletni dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, po uzyskaniu pełnoletności, może sprawować samodzielnie władzę rodzicielską po uzyskaniu zgody sądu.</p>	
26.	CAPZ w Łodzi	Art. 73 KRO	<p>Analogicznie do powyższego. Nie jest jasne, czy postanowienie, na podstawie którego uznawane przez ojca dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, pozostaje w mocy czy też wygasa w dniu uzyskania przez ojca władzy rodzicielskiej na skutek uznania dziecka. W ocenie CAPZ postanowienie, na podstawie którego dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, nie powinno wygasać w dniu uzyskania przez uznającego go rodzica władzy rodzicielskiej – dotyczy ono bowiem dziecka, a nie jego rodzica. Proponowane rozwiązanie zabezpiecza dobro dziecka.</p> <p>Art. 74¹ W przypadku uznania ojcostwa dziecka umieszczonego na podstawie postanowienia sądu w pieczy zastępczej, ojciec może sprawować</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Uwaga nie dotyczy zmian projektu.</p> <p>Projektowana regulacja wprowadzie zmienia ustawę kodeks rodzinny i opiekuńczy, ale są to zmiany wynikowe, bezpośrednio związane z likwidacją instytucji ubezwłasnowolnienia i pojęć obowiązujących w systemie prawa, które dotyczą likwidowanej instytucji. Projekt nie zmienia art. 73 k.r.i.o.</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

27.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	art. 19 ust. 1	<p>władzę rodzicielską po uzyskaniu zgody sądu.</p> <p><i>W postanowieniu o ustanowieniu kuratora reprezentującego sąd określa zakres i rodzaj spraw, przy prowadzeniu których czynności mogą być dokonywane:</i></p> <p><i>1) przez kuratora w imieniu osoby wspieranej lub</i></p> <p><i>2) przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora.</i></p> <p>W cenie MOPS w Łodzi obecne brzmienie zapisu wprowadza automatyczne ograniczenie zdolności do czynności prawnych osób dla których ustanowiono kuratora reprezentującego i jest niezgodne z KPON.</p> <p>Propozycja brzmienia przepisu</p> <p>Ustanawiając kuratora reprezentującego sąd określa postanowieniem zakres i rodzaj spraw przy prowadzeniu, których czynności mogą być dokonywane:”</p> <p>1) zarówno przez kuratora w imieniu osoby wspieranej, jak i przez osobę wspieraną,</p> <p>2) przez kuratora w imieniu osoby wspieranej,</p> <p>3) przez osobę wspieraną za zgodą kuratora.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia, czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator.</p> <p>W wyniku analizy zgłoszonych uwag zrównano w projekcie skutki czynności dla osób, które mają kuratora reprezentującego za zgodą i kuratora reprezentującego działającego w imieniu. Projekt w obecnym kształcie odchodzi od tzw. „reprezentacji równoległej” na rzecz zastępczego podejmowania decyzji. Podkreślić jednak należy, że czynność prawna dokonana przez osobę wspieraną pomimo ustanowienia dla niej kuratora reprezentującego nie jest bezwzględnie nieważna a bezskutecznie zawieszona do czasu jej potwierdzenia przez kuratora (proj. art. 19 ust. 2). Powyższe powoduje, że ustanowienie kuratora</p>
-----	---	----------------	---	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				<p>reprezentującego nie jest tożsame z aktualnym ubezwłasnowolnieniem. Projekt przewiduje także możliwość ustanowienia kuratora wspierającego dla osoby potrzebującej wsparcia w prowadzeniu jej spraw. W przypadku tego rodzaju wsparcia, osoba wspierana zawsze będzie mogła samodzielnie dokonywać czynności prawnych.</p>
28.	Obywatel 12		<p>W związku z opublikowaniem projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji z dnia 9 czerwca 2025 r., pragnę wyrazić głębokie zaniepokojenie. Projekt ten — wbrew oczekiwaniom środowisk osób z niepełnosprawnościami — nie znosi ubezwłasnowolnienia w rozumieniu Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami (K PON) i nie wdraża art. 12 tej Konwencji, do czego Polska jest zobowiązana od 2012 roku. Dlaczego projekt ustawy nie wdraża art. 12 Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami Projekt ustawy z 9 czerwca 2025 r. nie wdraża art. 12 K PON, ponieważ: 1. Utrzymuje model zastępowania decyzji – kurator reprezentujący i pełnomocnik rejestrowany mogą podejmować decyzje w imieniu osoby wspieranej, co jest sprzeczne z koncepcją wspieranego podejmowania decyzji. 2. Nie gwarantuje powszechnego i dostępnego prawa do wsparcia – brak przepisów określających, na czym wsparcie ma polegać i jak zapewnić je w sposób zgodny z potrzebami osoby. 3. Nie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Jak wskazano w komentarzu generalnym numer 1 do K PON: Artykuł 12 Konwencji potwierdza, że wszystkie osoby niepełnosprawne mają pełną zdolność do czynności prawnych (...) Prawo do równego uznania wobec prawa oznacza, że zdolność do czynności prawnych jest uniwersalnym atrybutem przyrodzonym wszystkim osobom ze względu na ich człowieczeństwo i musi być przestrzegana w odniesieniu do osób niepełnosprawnych na równi z innymi osobami. Artykuł 12 nie zezwala na dyskryminującą odmowę zdolności do czynności prawnych, lecz wymaga raczej udzielenia wsparcia w korzystaniu z zdolności prawnej. Wsparcie w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych musi odbywać się z poszanowaniem praw, woli i preferencji osób niepełnosprawnych i nigdy nie</p>

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>zapewnia realnego pierwszeństwa woli i preferencji osoby wspieranej – choć projekt deklaruje kierowanie się wolą osoby, w praktyce brakuje narzędzi i obowiązków umożliwiających jej ustalenie. Nie przewidziano metod komunikacji wspomagającej, tłumaczenia na język łatwy do czytania, pracy relacyjnej czy dialogu kulturowego. W rezultacie, jeśli osoba nie wyrazi swojej woli w sposób oczekiwany przez instytucje, istnieje ryzyko, że zostanie ona domyślnie zastąpiona „najlepiej pojętym interesem”, co przeczy duchowi KPON. 4. Nie uwzględnia obowiązku dostępności poznawczej i komunikacyjnej – brak odwołań do języka łatwego do czytania, alternatywnych metod komunikacji czy przewodników decyzyjnych. 5. Nie zapewnia realnej ochrony przed nadużyciami, nie przewiduje mechanizmów nadzoru, standardów etycznych, dokumentacji procesu wspierania ani odpowiedzialności osób wspierających. Utrzymanie testu zdolności – sprzeczność z Konwencją Projekt ustawy utrzymuje test zdolności do postrzegania rzeczywistości lub samodzielnego kierowania postępowaniem, jako warunek uzyskania wsparcia prawnego i procesowego. Przykładowo: Art. 11 projektu ustawy: „Sąd ustanawiając kuratora bierze pod uwagę to, w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistość lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem [...]” Nowy art. 16 § 1</p>	<p>powinno być równoznaczne z zastępstwem w podejmowaniu decyzji. Stąd w projektowanej regulacji odstąpiono od zrównania ustanowienia kuratora reprezentującego z ograniczeniem zdolności do czynności prawnych. Celem tych instrumentów jest bowiem wsparcie w korzystaniu przez osobę wspieraną z jej zdolności do czynności prawnych a nie wyłączenie możliwości takiego korzystania. Konstytucyjne oraz międzynarodowe regulacje prawne uzasadniają stwierdzenie, że źródło zdolności prawnej, zarówno biernej jak i czynnej, ma charakter zewnętrzny względem systemu prawnego, a system prawny reguluje tylko zakres i sposób korzystania z niej. Konstatacja ta prowadzi do wniosku, że przepisy takie, jak art. 30 oraz art. 31 ust. 34 polskiej konstytucji, jak również art. 12 KPON, mogą stanowić punkt odniesienia i wzorzec kontroli zgodności regulacji prawnej, odnoszącej się do czynnej zdolności prawnej i możliwości korzystania z niej w szczególności przez osoby z niepełnosprawnościami (M. Domański, B. Lackoroński, Modele implementacji art. 12 KPON, Akademia Wymiaru Sprawiedliwości, 2024).</p>
--	--	--	---	---

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>kodeksu cywilnego (projekt): „Dla osoby pełnoletniej potrzebującej wsparcia w zakresie, w jakim nie jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistości lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem, sąd ustanawia kuratora reprezentującego [...]” Tymczasem Konwencja ONZ w art. 12 zabrania uzależniania zdolności prawnej od jakichkolwiek testów sprawności poznawczej, diagnoz czy stylu komunikacji. Wspierane podejmowanie decyzji musi przysługiwać wszystkim osobom, niezależnie od tego, jak się komunikują, jak oceniają sytuację lub jak przetwarzają informacje. Brak przejrzystości celu ustawy Jako obywatelka, która z uwagą śledzi prace nad zniesieniem ubezwłasnowolnienia, muszę szczerze przyznać: nie jestem w stanie zrozumieć, jaką rzeczywistą funkcję ma pełnić ten projekt ustawy. Skoro projekt: - nie realizuje art. 12 Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, - nie znosi testu zdolności, - nie zapewnia realnego systemu wsparcia decyzyjnego, - nie gwarantuje dostępności komunikacyjnej ani poznawczej, - nie uznaje nadrzędności woli i preferencji osoby, to czemu ma służyć ta zmiana? Nie wynika to z uzasadnienia ustawy, nie wynika z jej treści, nie wynika z konstrukcji prawnej. Jeśli celem ustawy nie jest pełne wdrożenie Konwencji i zniesienie systemu zastępowania decyzji, to nie ma sensu tej ustawy zmieniać. Wystarczy zostawić obecne przepisy i po prostu przyznać, że państwo nie</p>	<p>Jedynie na marginesie należy zwrócić uwagę, że brak możliwości ograniczania zdolności do czynności prawnych osobom pełnoletnim został przesądzony w ramach prac zarówno Zespołu jaki i KKPC.</p> <p>Podkreślić należy, że osoba która będzie miała umocowanego pełnomocnika rejestrowanego jak również osoba dla której ustanowiony zostanie kurator reprezentujący nie utraci zdolności do czynności prawnych. Należy zapewnić mechanizm umożliwiający działanie w imieniu osoby wspieranej przez pełnomocnika rejestrowanego albo kuratora reprezentującego w sytuacji, gdy osoba wspierana nie będzie w stanie kierować swoim postępowaniem i podejmować czynności. Z istoty pełnomocnictwa wynika, że pełnomocnik działa w imieniu mocodawcy nie wykluczając jednoczesnego jego działania.</p> <p>Zgodnie z art. 12 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. (dalej: Konwencja) każda osoba z niepełnosprawnością, niezależnie od rodzaju i stopnia tej niepełnosprawności, ma być uznana jako podmiot praw i obowiązków oraz</p>
--	--	--	---	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<p>zamierza wypełnić zobowiązań międzynarodowych. Dobre praktyki międzynarodowe – konkretne rozwiązania, których brakuje w polskim projekcie W innych krajach operacjonalizacja wsparcia decyzyjnego jest standardem: - Niemcy (reforma 2023): jasno zapisano, że pierwszeństwo ma wola osoby wspieranej, nawet jeśli trudna do ustalenia; nie można ustanowić wsparcia, jeśli wystarczy wsparcie społeczne lub nieformalne; obowiązuje zasada współdecydowania, nie zarządzania. - Australia (Victoria): Office of the Public Advocate opracował broszury „Supported Decision-Making in Victoria”, z przykładami rozmów, rolą osoby wspierającej, formularzami i kodeksem etycznym. - Kanada (Kolumbia Brytyjska): system „representation agreements” umożliwia tworzenie sieci wsparcia bez odbierania zdolności prawnej; ustawa zobowiązuje do działania zgodnie z życiem, relacjami i tożsamością osoby. W związku z powyższym wnoszę o: 1. Zmianę kierunku projektu – tak, by rzeczywiście znosił system zastępowania decyzji i wdrażał model wsparcia zgodny z KPON. 2. Wprowadzenie operacjonalizacji wsparcia – w formie przepisów, wytycznych, wzorów i dostępnych narzędzi. 3. Obowiązkowe uwzględnienie zasady dostępności poznawczej i komunikacyjnej. 4. Realne włączenie osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w dalsze prace nad ustawą – nie tylko</p>	<p>korzystać z takiej samej zdolności do czynności prawnej we wszystkich aspektach życia jak inne osoby. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia, czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora.</p>
--	--	--	---	--

Tabela Uwag

do projektu (z dn. 24.03.2025r.) ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			organizacji reprezentujących, gdyż obecny kształt projektu pokazuje, że wiele z nich również nie rozumie istoty art. 12 KPON i jego konsekwencji.	Na marginesie wskazać należy, że przełożenie tekstu ustawy na język łatwy do komunikowania się należy rozważyć na dalszym etapie prac.
--	--	--	---	--